

PRZEPUKNAĆ SIĘ (10) *vb pf*

się (9), się (1).

e prawdopodobnie jasne (tak w prze-).

inf przepuknąć się (2). ◇ *fut* 3 sg przepuknie się (6). ◇ *praet* 3 sg [*m* przepukł się.] *f* przepuknęła się (1). ◇ 3 *pl subst* przepukły się (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI w.

Rozpęknać się, pękając rozerwać się; dehiscere, dirumpi, dissilire, frangi, hiascere, rumpi Cn (10) : álz się ieden zuchwálec obrał: ktory innym przygániáiąc/ ifz mu ták długo czekáli/ íam go [św. *Floriana*] zmołtu zepchnął. ále wnet vczuł rękę Bołką zuchwálcá on: bo wnet oczy mu się przepukły y wyciekły. *SkarŻyw* 403; [ktory [*Stigan*] potym wyklęty od Papieżá/ íáko Iudałz przepukł się y fkonáł/ gdy wypadły trzewá ie^{go} *SkarŻyw* 45; *ŁaszczWiecz* 94 (*Linde*)].

Zwrot: »w poły się przepuknąć« (1): Táko się [zaba] bárzo nádełá/ Iz się wpoły przepuknęłá. *BierEz* N4v.

a. O wrzodach (8) :

Fraza: »wrzod, pryszcz przepuknie się« [*szyk zmienny*] (4:2): Też nafienie gorczyczne/ s korzeniem omanowym ftłnczone [!]/ á [*lege: na*] wrzod zebrany przyłóżyć/ natichmiał się przepuknie. *FalZioł* I 125b; Po napierwżem przyłózeniu/ tedy będzie przłzcz czarny/ á zawždy się w sobie będzie burzył: áz się przepuknie dla tego przykładania/ potym pociecze ropa łzpetna poczyrniała *FalZioł* V 71v, III 17c; á to przyłóž ná vłzny wrzod áłbo gdzie chcełz: koždyć się wrzod przepuknie. *SienLek* 71; [á ták gdy przez noc/ áłbo przez dzień zołtanie [*dryjakiew*] ná mieyłcu/ przepuknie się pewnie przyłzcz *SienHerb* 523a].

Szereg: »zebrać się i (albo) przepuknąć« (2): Ale íełli wrzod záległ kthoryby się zebráć áłbo przepuknąć niechciał/ thedy [...] *SienLek* 71; tedy choć bółączká będzie rołłá/ nic łzkodzić niemoże/ ábowiem s nią íad zewnátrz wychodzi: á ízeby się zebráć/ y przepuknąć mogłá/ naydzíełz po nízey o tym obfítá náukę. *SienLek* 125.

Synonimy: przepuścić się, rozerwać się.

Formacje współrdzenne cf PUKAĆ.

Cf **PRZEPUKŁY, PRZEPUKNIENIE**